

Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2014-4918

Dato: 20. november 2014

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 31. oktober 2014 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholdes endelige svar på spørgsmål nr. 1 (L 25). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Mach (SF).

Spørgsmål nr. 1:

"Hvad er ministerens kommentar til artiklen fra Ritzaus Bureau den 30. oktober 2014, bragt i flere dagblade f.eks. Kristeligt Dagblad: "Kommuner kan tvinge ældre til træning" (30. oktober 2014), hvori det hævdes, at ældre kan tvinges til genoptræning, og at en række svage ældre, der har modtaget hjemmehjælp, risikerer at komme i klemme og fremadrettet mister deres hjemmehjælp, fordi de ikke kan eller orker at gennemføre et rehabiliteringsforløb?"

Svar:

Med lovforslaget L 25 får kommunalbestyrelsen en pligt til, forud for vurderingen af behovet for hjælp efter servicelovens § 83 (hjemmehjælp), at tilbyde et tidsafgrænset, korterevarende og målorienteret rehabiliteringsforløb. Tilbud om et rehabiliteringsforløb skal gives, hvis tilbuddet vurderes at kunne forbedre modtagerens funktionsevne og dermed nedsætte borgerens behov for hjælp.

Lovforslaget tager udgangspunkt i Hjemmehjælpskommissionens anbefalinger om, at der tilvejebringes et lovgrundlag, som understøtter kommunalbestyrelsen i at arbejde systematisk med rehabiliteringsforløb ud fra en fælles og bred forståelsesramme. I dag arbejder stort set alle kommuner med rehabiliteringsforløb men på meget forskellig vis og med hjemmel i forskellige bestemmelser i serviceloven. Formålet med lovforslaget er derfor også at understøtte borgerens retssikkerhed ved at sikre, at rehabiliteringsforløb tildeles indenfor en entydig lovgivningsmæssig ramme.

Det fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at sikre, at rehabiliteringsforløb tilbydes på baggrund af en individuel og konkret vurdering,

der tager udgangspunkt i modtagerens behov og ressourcer. Der skal både ses på den fysiske, psykiske og sociale funktionsevne. Målgruppen for rehabiliteringsforløb i henhold til lovforslaget er de borgere, som er omfattet af målgruppen for hjemmehjælp, og hvor et rehabiliteringsforløb vurderes at kunne forbedre borgerens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp. Kommunens forpligtelse til at tilbyde rehabiliteringsforløb omfatter både "nye" borgere, der søger om hjemmehjælp, samt borgere, der allerede modtager hjemmehjælp.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der skal være proportionalitet imellem den indsats, som borgeren selv forventes at bidrage med, og det forventede resultat af den samlede indsats. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at det skal indgå i vurderingen, om det er realistisk, at et rehabiliteringsforløb kan skabe de ønskede forbedringer af borgerens funktionsevne. Det indebærer efter lovforslaget en vurdering af, om det er muligt at gøre noget ved de bagvedliggende årsager til funktionsnedsættelsen, eller om det er muligt, på trods af funktionsnedsættelsen, at udvikle borgerens evne til at klare flere opgaver selv.

Det fremgår af lovforslaget, at for nogle borgere kan årsagerne til den nedsatte funktionsevne samt tyngden og kompleksiteten af denne have en sådan karakter, at det ikke vil være realistisk at igangsætte et rehabiliteringsforløb. Det følger af forslaget, at disse borgere skal tilbydes anden relevant hjælp, der modsvarer behovet – typisk hjælp efter § 83 (hjemmehjælp).

Når en borger er tildelt et rehabiliteringsforløb, følger det af lovforslaget, at tilrettelæggelsen af rehabiliteringsforløbet skal være helhedsorienteret og tværfagligt, og at der skal sættes mål for det enkelte forløb. Målene skal fastsættes i samarbejde med borgeren. Det fremgår af bemærkninger, at det er borgerens egne mål og behov, som er omdrejningspunktet for arbejdet med målfastsættelsen. Kravet om, at målfastsættelsen skal ske i samarbejde med borgeren, betyder, at kommunen forpligtes til at arbejde med borgerens motivation, samt at der skal være en dialog mellem borgeren og kommunen om, hvad der skal til, for at borgeren kan få en bedre hverdag med større uafhængighed og bedre livskvalitet. Det er således afgørende, at et rehabiliteringsforløb baserer sig på en konstruktiv dialog med udgangspunkt i borgerens samlede situation. Borgeregens egne ønsker om f.eks. selv at kunne klare personlig hygiejne eller at kunne genoptage udadvendte sociale aktiviteter vil ofte være den motiverende faktor i forhold til at indgå i et rehabiliteringsforløb.

Kommunalbestyrelsen kan under rehabiliteringsforløbet ud fra en samlet vurdering af borgerens behov, ressourcer og motivation konstatere, at borgeren ikke kan gennemføre et rehabiliteringsforløb. Der kan være flere årsager til, at en borger ikke gennemfører et rehabiliteringsforløb. For eksempel kan borgeren blive syg under rehabiliteringsforløbet og dermed ikke være i stand til at gennemføre rehabiliteringsforløbet, eller borgeren kan have svært ved at finde motivationen. Det kan også være, fordi borgeren ikke magter at gennemføre et rehabiliteringsforløb, eller at borgeren modsætter sig. Hvornår under rehabiliteringsforløbet kommunalbestyrelsen ud fra en samlet vurdering kan konstatere, at

rehabiliteringsforløbet ikke kan gennemføres, vil afhænge af det konkrete rehabiliteringsforløb.

For at tydeliggøre denne retstilstand har jeg fremsat et ændringsforslag. Dermed vil det fremgå direkte af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen har en pligt til at vurdere modtagerens behov for hjælp efter § 83, hvis borgeren ikke gennemfører rehabiliteringsforløbet, og at kommunalbestyrelsen dermed har pligt til at tilbyde den hjælp efter § 83, som borgeren har behov for, uanset hvad årsagen er til, at borgeren ikke gennemfører rehabiliteringsforløbet. Jeg kan yderligere henvise til bemærkningerne til ændringsforslaget.

Manu Sareen

/Eva Pedersen